

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mráky a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Telefónica Czech Republic, a.s.**, se sídlem Praha 4 - Michle, Za Brumlovkou 266/2, zastoupený JUDr. Pavlem Dejlem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova 24, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem Brno, tř. Kpt. Jaroše 7, zastoupený JUDr. Kristinou Škampovou, advokátkou se sídlem Brno, Pellicova 8a, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Vodafone Czech Republic, a.s., se sídlem Praha 10, Vinohradská 167, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2012, č. j. 62 Af 25/2011 - 433,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4114 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Pavla Dejla, Ph.D., LL.M., advokáta.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým tento soud zrušil druhostupňové rozhodnutí předsedy stěžovatele ze dne 7. 8. 2003, č. j. R 18/2002. Napadeným rozhodnutím stěžovatel změnil ve výroku prvostupňové rozhodnutí ze dne 29. 3. 2002, č. j. S 20/ 02-859/02-VO1.

[2] Stěžovatel dospěl k závěru, že účastníci Smlouvy o propojení ze dne 22. 3. 2001 (dále jen „Smlouva o propojení“ nebo „Smlouva“), tj. žalobce (tedy společnost Telefónica Czech Republic, a.s.) a osoba zúčastněná na řízení (Vodafone Czech Republic, a.s.), nemají možnost se svobodně rozhodnout o nejvýhodnějším způsobu propojení sítí a namísto toho se zavazují, bez ohledu na tržní faktory, např. cenu za propojení sítí obou účastníků nabízenou třetím subjektem, propojit se výhradně prostřednictvím propojovacích bodů, které jsou uvedené v příloze „A“ Smlouvy.

[3] Z výše uvedených důvodů označil stěžovatel v napadeném rozhodnutí dohody obsažené:

v čl. 3.1 a na ně navazující přílohu A, včetně jejích dílčích příloh, dle níž si účastníci dohodli realizaci propojení sítí výhradně v propojovacích bodech prostřednictvím propojovacích spojů, kdy propojovací body jsou popsány v příloze A,

v čl. 6.6, dle níž si účastníci dohody budou po dobu neexistence přímého propojení mezi jejich sítěmi nebo v případě nedostatečné kapacity poskytovat služby tranzitem, prostřednictvím sítě třetí strany, kdy tento provoz se bude řídit Smlouvou o propojení a podmínkami sjednanými každou smluvní stranou s třetí stranou,

v čl. 8.1 a na ně navazující Přílohu C, včetně jejích dílčích příloh, dle níž bude každá smluvní strana účtovat za služby poskytnuté druhé smluvní straně ceny za propojení uvedené v Příloze C,

za dohody podléhající zákazu dohod narušujících soutěž podle ustanovení § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro posuzované období (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“).

[4] V žalobě žalobce zdůraznil, že skutkový stav, který vzal stěžovatel za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se správním spisem a vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Žalobce rozporoval též správnost právního posouzení. Konkrétně žalobce uvedl, že stěžovatel nesprávně posoudil naplnění materiální stránky zakázané dohody (tedy její způsobilost narušit hospodářskou soutěž). Podle žalobce totiž na daném relevantním trhu žádná soutěž neexistuje, neboť nikdo jiný než určitý poskytovatel telekomunikačních služeb není schopen službu propojení do jeho vlastní sítě poskytnout. Z nabídky společnosti ČESKÝ TELECOM a. s. (dále jen „Český Telecom“) pro rok 2002 dle žalobce plyne, že nabízená služba tranzitu spočívá pouze v propojení dvou různých sítí prostřednictvím sítě společnosti a nikoli v zajištění doručení hovoru ke konečnému uživateli telefonní stanice. Cenu za ukončení hovoru je žalobce povinen účtovat nediskriminačně, proto shodnou cenu za ukončení hovoru ve své síti účtoval jak osobě na řízení zúčastněné, tak Českému Telecomu. Tato společnost tedy nemohla nabídnout osobě zúčastněné na řízení výhodnější cenu, neboť tím by na poskytování tranzitu doplácela. To je však dle názoru žalobce vyloučeno. Soutěž v oblasti ukončování hovorů v síti určitého poskytovatele neexistuje a není ji tak možné narušit. Žalobce nesouhlasil také s tím, že by předmětná dohoda byla dohodou horizontální. Naopak má za to, že se jedná o dohodu vertikální. Poukázal na to, že při poskytování služby ukončení hovoru je jedna strana dodavatelem služby a druhá se nachází v pozici jejího odběratele. Při posuzování charakteru dohody je přitom podstatné postavení účastníků a jejich vzájemný vztah „pro účely“ dohody. S posouzením uvedené otázky přitom souvisí rovněž aplikace pravidla *de minimis*. Pokud byl podíl účastníků zakázané dohody na relevantním trhu určen jako 8 %, mělo být toto pravidlo aplikováno. Žalobce uzavřel, že napadené rozhodnutí předsedy stěžovatele i rozhodnutí vydané v prvním stupni trpí zásadními vadami, které mají za následek nejen jeho nezákonnost, nýbrž též jeho nicotnost, a proto navrhl,

pokračování

aby krajský soud vyslovil nicotnost rozhodnutí stěžovatele obou stupňů, případně obě rozhodnutí zrušil.

[5] Předkládaná věc je před zdejšími soudem projednávána již po třetí. V prvním zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti stěžovatele zrušil rozsudek krajského soudu ze dne 30. 5. 2005, sp. zn. 31 Ca 2/2003, který označil rozhodnutí stěžovatele za nicotná, neboť dospěl k závěru, že k posuzování souladu dohod obsažených ve smlouvě o propojení (včetně dílčích příloh uzavřených mezi žalobcem a osobou zúčastněnou na řízení) s požadavky ochrany hospodářské soutěže je povolán výhradně Český telekomunikační úřad a nikoliv stěžovatel. Nejvyšší správní soud dospěl v otázce pravomoci stěžovatele k závěru opačnému než krajský soud, a to že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (stěžovatel) byl v rozhodném období oprávněn posoudit Smlouvy o propojení sítí, uzavřené podle § 38 a násl. zákona o telekomunikacích (srov. rozsudek ze dne 19. 6. 2007, č. j. 5 As 22/2006 - 337, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na adrese www.nssoud.cz), a rozsudek krajského soudu zrušil.

[6] V pořadí druhým zrušujícím rozsudkem ze dne 21. 7. 2009, č. j. 62 Ca 35/2007 – 153, krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, když dovodil, že stěžovateli bránila ve věci rozhodnout překážka věci pravomocně rozhodnuté, neboť o totožném právním úkonu již jednou pravomocně rozhodl Český telekomunikační úřad, nemohl tedy o něm následně rozhodovat jiný správní orgán (stěžovatel). Ke kasační stížnosti žalobce a osoby zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 2. 2011, č. j. 5 Afs 4/2010 - 254, tento rozsudek krajského soudu opět zrušil, neboť dospěl k závěru, že otázku, zda dohody obsažené ve Smlouvě podléhají zákazu dohod narušujících soutěž ve smyslu § 3 až 6 zákona o ochraně hospodářské soutěže, měl pravomoc rozhodnout stěžovatel, nikoli Český telekomunikační úřad, proto ve věci není dána překážka věci rozsouzené. Postup stěžovatele zdejší soud neshledal ani rozporným se zásadou *ne bis in idem*.

[7] V nyní napadeném rozsudku shledal krajský soud žalobu důvodnou a rozhodnutí stěžovatele dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Krajský soud se ztotožnil se dvěma žalobními námitkami žalobce. Konstatoval, že skutkový stav, který vzal stěžovatel za základ svého rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise. Pokud totiž stěžovatel i jeho předseda vyšli z toho, že společnost Český Telecom nabízela propojení sítí žalobce a osoby zúčastněné na řízení za výrazně nižší cenu než 6,50 Kč za minutu, nemá takové zjištění dle názoru krajského soudu oporu ve spisovém materiálu. Jestliže přitom stěžovatel v jedné z replik namítl, že nabídka nepřímého propojení za 3,22 Kč existovala, což tvrdí i žalobce, nemohl s ním krajský soud souhlasit. Žalobce totiž dle krajského soudu tuto skutečnost v žalobě rozporoval a soud ji tak nemohl považovat za skutečnost nespornou. Krajský soud dále dospěl k závěru, že v případě dané dohody nelze hovořit o přímém soutěžním vztahu mezi jejími účastníky, který je pro existenci horizontální dohody nezbytný, a dohodu je třeba považovat za dohodu vertikální, neboť upravuje dodavatelsko-distribuční vztah. Jestliže § 6 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně hospodářské soutěže stanovil, že zákaz dohod ve smyslu § 3 odst. 1 téhož zákona se nevztahuje na vertikální dohodu, pokud podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 10 %, nestanoví-li Úřad vyhláškou tento podíl vyšší, a jestliže stěžovatel vymezil společný podíl účastníků na daném relevantním trhu na cca 8 %, bylo třeba dle krajského soudu dospět k závěru, že na danou Smlouvu o propojení pravidlo *de minimis* dopadá. Krajský soud dovodil, že smlouva o propojení je dohodou vertikální a společný podíl účastníků byl žalovaným stanoven nižší než 10 %. Aniž by tedy bylo třeba na danou věc aplikovat vyhlášku č. 198/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž

dle ust. § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy vertikálních dohod, lze dle krajského soudu uzavřít, že na předmětnou Smlouvu o propojení se zákaz dohod dle § 3 odst. 1 tohoto zákona nevztahuje.

II.

Kasační námitky stěžovatele

[9] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, a to z důvodů nesprávného posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že pokud krajský soud dospěl k závěru, že existence výhodnější nabídky není doložena podklady ve spisovém materiálu, pak s takovým tvrzením nelze souhlasit. Byť správní spis dle stěžovatele neobsahuje žádnou dohodu mezi osobou zúčastněnou na řízení a Českým Telecomem, ze které by podmínky výhodnějšího tranzitu vyplývaly, obsahuje spis na několika místech odkazy a tvrzení účastníků řízení ohledně skutečnosti, že výhodnější alternativa nepřímého propojení existovala. Rozhodnutí soudu je tedy dle stěžovatele nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z jeho odůvodnění nevyplývá, proč krajský soud tyto podklady nevzal při svém rozhodování v úvahu, příp. proč je odmítl.

[11] Krajský soud mimoto dle stěžovatele též nesprávně a v rozporu se zněním ust. § 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže posoudil povahu Smlouvy o propojení uzavřenou mezi účastníky řízení jako dohodu vertikální. Z odůvodnění napadeného rozsudku navíc ani není zřejmé, jak se vypořádal se stěžovatelem předkládanou argumentací a odkazy na odbornou literaturu.

[12] Nutno zdůraznit, že § 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže, který definuje a rozlišuje dohody mezi soutěžiteli na horizontální a vertikální, neponechává stěžovateli ani soudu prostor pro posouzení povahy konkrétní dohody mezi soutěžiteli. Naopak z § 5 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže vyplývá, že je třeba posuzovat obecné postavení soutěžitelů na trhu. Pokud tito působí na stejné úrovni trhu, pak jsou dohody mezi nimi uzavřené dohodami horizontálními. Jiný přístup ani citované ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže neumožňuje a výklad uplatněný krajským soudem jde dle názoru stěžovatele nad rámec zákona.

[13] Jak unijní legislativa, tak i tuzemská odborná veřejnost, tendují k posuzování zakázaných dohod výhradně dle vzájemného poměru mezi jejich účastníky. Oznámení Komise o dohodách menšího významu z roku 2001 již opustilo rozdělení dohod na vertikální a horizontální a rozlišuje pouze dohody mezi konkurenty a nekonkurenty, bez ohledu na objektivní charakter dohody.

[14] Stěžovatel dále citoval právní názor z článku Jiřího Kindla zveřejněného v časopise *Právní rozhledy* (Kindl, J. *Typové rozlišení dohod narušujících hospodářskou soutěž*. *Právní rozhledy*, 2006, č. 15, s. 533) v následujícím znění:

„[...] Ustanovení § 5 odst. 1 OHS totiž nestanoví, že by pro určení charakteru příslušné dohody bylo rozhodné konkrétní postavení soutěžitelů, v němž vystupují pro účely předmětné dohody. Rozhodné by proto zřejmě mělo být postavení stran dohody obecně. Vykládáno gramaticky by to tedy znamenalo, že každá dohoda uzavřená mezi soutěžiteli – konkurenty na některém z trhů dotčených dohodou bez ohledu na její konkrétní charakter se dle zákona považuje za dohodu horizontální, což znamená, že pro účely vynětí z kartelového zákazu se ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) OHS aplikuje jen 10 % hranice tržního podílu.

pokračování

[...]

Systematicky je dle mého názoru třeba zohlednit § 5 odst. 3 OHS, který výslovně uvádí, že za horizontální dohody se považují i smíšené dohody soutěžitelů, kteří působí současně na téže horizontální úrovni i na různé vertikální úrovni trhu zboží (viz dále výklad v části IV.). Obdobně se tato zbytková klauzule uplatňovala i v de minimis oznámení Komise z roku 1997 (srov. jeho čl. II bod 9), jež bylo vzorem pro § 5 OHS. Výše uváděný příklad distribuční dohody mezi konkurenty je nepochybně smíšenou dohodou, a ve smyslu § 5 odst. 3 OHS by tedy měl být považován za dohodu horizontální.

Navíc právě za účelem rozptýlení případných zmatků vyvolaných odlišností mezi vymezením [...] v de minimis oznámení Komise z roku 1997, Komise v novém de minimis oznámení z roku 2001 začala používat terminologii založenou na rozlišení dohod mezi konkurenty a nekonkurenty. Tato terminologická změna jen dále podporuje výše uvedený závěr o tom, že i „vertikální“ dohody uzavřené mezi konkurenty je třeba pro účely aplikace pravidla de minimis považovat ve smyslu § 5 odst. 1 a 3 OHS za dohody horizontální.

[15] Na trhu provozování veřejných telekomunikačních sítí je dle názoru stěžovatele osoba zúčastněná na řízení a žalobce jednoznačně v pozici konkurentů, kteří jsou regulačními předpisy nuceni k spolupráci, konkrétně k vzájemnému zpřístupnění svých sítí. Ke splnění této povinnosti uzavřeli soutěžitelé Smlouvu o propojení, která je svým charakterem smíšenou dohodou dle § 5 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Soutěžitelé jsou si navzájem „převodním místkem“ k zajištění hovoru mezi oběma poskytovateli telekomunikačních služeb, neboť společnost, v jejíž síti má být hovor zakončen, tento neodebírá, pouze umožňuje, aby hovor přicházející z konkurenční sítě skončil u zákazníka - spotřebitele tohoto konkurenta. Jde tedy o vztah horizontální.

[16] Smlouva o propojení je tak dle názoru stěžovatele dohodou o strpění terminace hovorů jiných soutěžitelů ve své síti nikoli z dobré vůle, ale z donucení normami veřejného práva a za úplaty. Jedná se tedy o vynucenou spolupráci soutěžitelů na stejné úrovni trhu a nelze žádným rozumným vysvětlením dospět k závěru, že v jednotlivých konkrétních spojeních se soutěžitelé dostávají do pozice dodavatelsko-odběratelské. Propojovací poplatek je pak právě poplatkem za technologické umožnění propojení, který vyjadřuje mix přímých nákladů a marže, a nikoli úplatou za dodanou službu.

[17] Stěžovatel dále namítl, že přestože v řízení před krajským soudem citoval výše uvedenou odbornou literaturu, soud svůj názor opřel o komentář k zákonu o ochraně hospodářské soutěže, jejímž autorem je soudce tohoto soudu, aniž by rozsudek obsahoval odůvodnění, proč dal krajský soud přednost tomuto konkrétnímu právnímu názoru před jinými právními názory, které jsou také uvedeny v odborné literatuře.

[18] Krajský soud závěr o vertikální povaze Smlouvy o propojení nesprávně opřel rovněž o text nařízení Komise č. 2790/1999 ze dne 22. 12. 1999. Je třeba nicméně dle stěžovatele zdůraznit, že uvedené nařízení definuje pojem vertikální dohody pro účely aplikace stanovené blokové výjimky, nikoli pro aplikaci pravidla de minimis. K této věci stěžovatel opět poukázal na obsah článku Jířího Kindla (viz výše):

„Vymezení pojmu vertikálních dohod v § 5 odst. 2 OHS není zcela shodné s pojetím vertikálních dohod v nařízení č. 2790/1999, jež bude vyloženo dále. Obě definice slouží i k odlišným účelům. Vymezení pojmu vertikálních dohod v nařízení č. 2790/1999 slouží k určení věcné působnosti příslušné blokové výjimky, na rozdíl od § 5 odst. 2 OHS, který má význam pro aplikaci pravidla de minimis upraveného v § 6 OHS. Nelze proto považovat vymezení vertikálních dohod v nařízení 2790/1999 (původně též ve vyhlášce č. 198/2001 Sb.) za upřesnění zákonné definice. Tuto skutečnost ostatně dokládá i výše již několikrát zmínované de minimis oznámení Komise z roku 2001. Z praktického hlediska příslušný rozdíl znamená

zejména to, že dohody mezi konkurenty, byť jsou „vertikálního“ charakteru (např. distribuční dohody), se ve smyslu § 5 OHS považují bez výjimky za dohody horizontální (viz výše).“

[19] Vzhledem k výše uvedenému stěžovatel navrhl, aby zdejší soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III.

Stanovisko žalobce ke kasační stížnosti

[20] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že je zjevné, že ani jednu z listin, na kterou odkazuje stěžovatel v kasační stížnosti, nelze považovat za důkaz o existenci výhodnějšího nepřímého propojení sítí účastníka řízení a osoby zúčastněné na řízení, neboť se ve všech případech jedná o důkazně nepodložená tvrzení osoby zúčastněné na řízení. Skutečnost, že stěžovatel nebyl během několik let vedeného správního řízení schopen tento závěr doložit, svědčí dle názoru žalobce o tom, že krajský soud zrušil rozhodnutí předsedy stěžovatele důvodně.

[21] Závěr stěžovatele o existenci výhodnější varianty propojení je nejen nepodložený, ale také nesprávný a v rozporu se skutečným stavem věci. Cena 3 Kč požadovaná údajně podle tvrzení osoby zúčastněné na řízení společností Český Telecom za přepojení hovoru nebyla a ani nemohla být cenou ukončení hovoru v síti žalobce, ale cenou za jeho tranzit, která by byla hrazena vedle ceny za ukončení hovoru v cílové síti ve výši 6,50 Kč.

[22] Krajský soud dle žalobce posoudil v napadeném rozsudku správně rovněž otázku povahy Smlouvy o propojení jako smlouvy vertikální. K závěru o vertikálním charakteru Smlouvy dospěl s ohledem na právní teorii i unijní legislativu. Konstatoval, že pro určení charakteru určité dohody jako vertikální či horizontální není stěžejní obecné postavení účastníků dohody na relevantním trhu, ale konkrétní postavení smluvních stran, v němž se nacházejí pro účely dané dohody. Touto optikou posoudil Smlouvu o propojení jako dohodu vertikální, neboť zjistil, že v daném případě byl jeden z operátorů v postavení dodavatele služby, druhý v postavení subdodavatele a zákazník v postavení konečného odběratele služby. Účastník řízení a osoba zúčastněná na řízení tedy podle krajského soudu nevystupovali v případě Smlouvy o propojení jako konkurenti.

[23] Krajský soud tak dospěl ke shodným závěrům jako Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 Afs 59/2011 - 644, vydaném ve skutkově totožné věci. Nejvyšší správní soud zde dle žalobce posuzoval dohodu obsahově totožnou se Smlouvou o propojení uzavřenou mezi společností T-Mobile Czech Republic a.s. a osobou zúčastněnou na řízení. Vyslovil, že *„pro posouzení charakteru určité dohody není podstatné obecné postavení účastníků této dohody na relevantním trhu, ale konkrétní postavení účastníků, v němž se pro účely dané dohody nacházejí.“* Tento závěr opřel i o vyhlášku vydanou samotným stěžovatelem č. 198/2001 Sb., která v ustanovení § 1 stanovila, že se zákaz dle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže nevztahuje na dohody splňující podmínky stanovené v této vyhlášce, které jsou uzavírány mezi dvěma nebo více soutěžiteli působícími pro účely dohody na různých úrovních výroby nebo distribučního řetězce a které se týkají podmínek, za nichž strany dohody mohou nakupovat, prodávat nebo dále prodávat určité zboží. Následně Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„[s]kutečnost, že jeden z účastníků Smlouvy se podle okolností stával [...] „převodním můstkem“ k zajištění hovoru, tj. zabezpečoval transfer služby ke konečnému zákazníkovi, umožňuje postavení účastníků pro účely Smlouvy hodnotit jako vertikální, které se podobá dodavatelsko-distribučnímu vztahu. [...] Služby poskytované účastníky Smlouvy lze vzhledem k jejich*

pokračování

vzájemnosti označit za reciproční. Kasační soud proto námitce dovolávající se horizontálního charakteru Smlouvy nepřisvědčil.“

[24] Na výše uvedeném závěru Nejvyššího správního soudu, který je aplikovatelný i na Smlouvu o propojení, nemůže dle žalobce nic změnit ani odkaz stěžovatele na Oznámení Komise o dohodách menšího významu (dále jen „Oznámení Komise“). Smlouva byla uzavřena před vstupem České republiky do Evropské unie a před vstupem České republiky do Evropské unie byla vydána také rozhodnutí stěžovatele, v nichž byla Smlouva posuzována. Právní úprava Evropské unie, stejně jako názory vyjadřované Komisí v jejich oznámeních, tedy nejsou pro posouzení povahy Smlouvy o propojení relevantní. Ostatně samo Oznámení Komise nabylo účinnosti až po uzavření Smlouvy o propojení, konkrétně dne 22. 12. 2001. Na posouzení povahy Smlouvy o propojení jej tedy nelze aplikovat ani z tohoto důvodu. Navíc, jak uvádí stěžovatel, opustilo Oznámení Komise „rozdělení dohod na vertikální a horizontální a rozlišuje pouze dohody mezi konkurenty a nekonkurenty“. Oznámením Komise nepoužívané pojmy logicky nelze na jeho základě nijak vykládat.

[25] Pokud by se již – jak navrhuje stěžovatel – mělo k Oznámení Komise v rámci posouzení Smlouvy přihlížet, muselo by se dle žalobce přiměřeně s tím přihlídnout i k podílům, kterých by museli účastníci Smlouvy na relevantním trhu dosáhnout, aby bylo možné jejich dohodu označit za narušující hospodářskou soutěž. Tímto podílem je minimálně 10 % u dohod označovaných Komisí za dohody mezi soutěžiteli a 15 % u dohod označovaných za dohody mezi nesoutěžiteli. Ať již by byla Smlouva ve smyslu Oznámení Komise posouzena jako dohoda mezi soutěžiteli či jako dohoda mezi nesoutěžiteli, nepřesahoval by podíl žalobce a osoby zúčastněné na řízení, jak byl tento zjištěn samotným stěžovatelem, minimální podíl, kterého by museli dosáhnout, aby bylo možné konstatovat alespoň potenciální možnost omezení hospodářské soutěže na relevantním trhu.

[26] Bez ohledu na uvedené je však dle žalobce nutné konstatovat, že jedinou právní úpravou relevantní pro posouzení charakteru Smlouvy je úprava zákona o ochraně hospodářské soutěže, která v rozhodné době nezakládala žádné výkladové nejasnosti. Sám stěžovatel explicitně vyložil pojem „vertikální dohoda“ v § 1 vyhlášky č. 198/2001 Sb. tak, že je pro posouzení dohody coby vertikální stěžejní postavení soutěžitelů pro účely dohody, nikoli jejich obecné postavení, jak se nyní pokouší stěžovatel argumentovat. Takto interpretoval předmětné ustanovení § 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže i Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozhodnutí a takto jej byl povinen vyložit i krajský soud.

[27] Názory citované stěžovatelem vyslovené v diskusích vedených právními teoretiky mnoho let po uzavření Smlouvy o propojení a po jejím posuzování ze strany stěžovatele (stěžovatel cituje např. z článku uveřejněného v roce 2006 či z publikace vydané v roce 2009) opírající se o možné způsoby výkladu unijního práva, které nebylo na Smlouvu o propojení aplikovatelné, nejsou pro rozhodnutí v předmětné věci dle názoru žalobce relevantní. Ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně hospodářské soutěže v rozhodné době stanovilo, že zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže se nevztahuje na vertikální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 10 %. Stěžovatel vymezil společný podíl účastníků Smlouvy na daném relevantním trhu na 8 %. Závěr krajského soudu, že se na Smlouvu o propojení nevztahuje zákaz dohod dle ust. § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže je proto správný. Napadený rozsudek, který je založen na totožných závěrech, jako byly závěry vyslovené kasačním soudem ve vztahu ke smlouvě obsahově totožné se Smlouvou o propojení, je tedy správný a námitky stěžovatele nejsou důvodné.

IV.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[28] Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí krajského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[29] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatňoval stěžovatel ve svém podání. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

IV. A.

K prokázání existence cenově výhodnější nabídky

[30] Stěžovatel v první kasační námitce zpochybňuje závěr krajského soudu o tom, že pokud on a jeho předseda vyšli z toho, že Český Telecom nabízel propojení sítí žalobce a osoby na řízení zúčastněné za výrazně nižší cenu než 6,50 Kč za minutu, nemá takové zjištění oporu ve správním spisu.

[31] Na podporu své argumentace stěžovatel odkazuje na dokumenty založené ve spise, a to konkrétně na výpovědi osoby zúčastněné na řízení zaznamenané na č. listu 101 (*Protokol o jednání s účastníky správního řízení ze dne 18. 2. 2002*), č. listu 103 (*Protokol o jednání s účastníky správního řízení ze dne 18. 2. 2002*), č. listu 310 (*Podání vyjádření společnosti Český mobil, a.s. ve věci rozkladu*), č. listu 324 (*Podání vyjádření společnosti Český mobil, a.s. ve věci rozkladu*), č. listu 335 (*Kopie dopisu jednatele České mobilu jednatele Eurotelu ze dne 9. 6. 2001*). Stěžovatel tvrdí, že z uvedeného přehledu vyplývá, že správní spis obsahuje podklady, které jednoznačně potvrzují existenci výhodnější nabídky Českého Telecomu. Rozsudek krajského soudu je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť z jeho odůvodnění nevyplývá, proč krajský soud tyto listiny nevzal při svém rozhodování v úvahu, případně proč je jako důkazy osvědčující existenci výhodnějšího nepřímého propojení odmítl.

[32] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že „za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné“. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004, vyslovil názor, že „nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důležitých nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“. Nejvyšší správní soud též judikoval v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, že pokud „z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil

pokračování

při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. V rozsudku ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, zdejší soud vyslovil právní názor, že „nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na níž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]“. V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, pak Nejvyšší správní soud judikoval, že „rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí“.

[33] Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt odraz v odůvodnění soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil.

[34] Krajský soud v napadeném rozsudku konkrétně konstatoval, že „žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí uvádí, že skutečnost, že společnost ČESKÝ TELECOM a.s. nabízela propojit síť žalobce a osoby na řízení zúčastněné za výrazně nižší cenu, vyplynula z podkladů dodaných žalovanému (str. 8). Soud však ve správním spisu žádné takové podklady nenalezl, žalovaný ostatně v prvostupňovém rozhodnutí ani žádné konkrétní listiny, z nichž by tato skutečnost měla plynout, neuvádí, toliko obecně odkazuje na podklady. Předseda žalovaného pak v rozhodnutí drubostupňovém uvádí, že žalovaný při tomto zjištění vyšel ze všeobecně známých skutečností a dodává, že v době vydání drubostupňového rozhodnutí bylo skutečně možné propojit síť žalobce a osoby na řízení zúčastněné prostřednictvím společnosti ČESKÝ TELECOM, a.s. za cca 3 Kč za minutu. Soud přitom ani toto tvrzení předsedy žalovaného nepovažuje za správné, neboť podle názoru soudu cenu za propojení nabízenou společností ČESKÝ TELECOM, a.s. nelze označit za skutečnost všeobecně známou. Jedná se totiž o informaci značně specifickou, známou pouze úzkému kruhu osob, disponujících příslušnými odbornými znalostmi.“

[35] Krajský soud tedy v otázce hodnocení existence cenově výhodnější nabídky společnosti Český Telecom stěžovateli vytkl dvě skutečnosti: i) stěžovatel v napadeném správním rozhodnutí neodkazuje na listiny, o které opírá skutkové hodnocení, a tyto nejsou obsaženy ani ve správním spise, a dále, že ii) existence možnosti propojení sítě osoby zúčastněné na řízení a žalobce za 3 Kč nelze považovat za obecně známou skutečnost.

[36] K otázce výkladu pojmu „notorieta“, resp. „obecně známá skutečnost“ se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku vydaném dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 - 58, ve kterém vycházel z následujících skutečností. Skutečnosti obecně známé (*notoriety*) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se v soudním či správním řízení zásadně nedokazují. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah notorií, mohou navrhnout provedení důkazů za účelem prokázání svých odlišných tvrzení.

[37] Notoriety mohou být známé úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Notoriety „jsou takové skutečnosti, jež jsou anebo mohou býti vůbec každému aneb jistým vrstvám společnosti lidské bezpečně známy prostě proto, že člověk jest členem této společnosti, prožívá, sleduje a ve své vědomosti si vtiskuje události, které sebou život přináší neb v minulosti přinesl. Patří-li do kruhu takto informovaných osob i soud (aneb lze-li od něho právem žádati, aby byl s tou neb onou skutečností takto

obeznámen), netřeba důkazu o skutečnosti, na niž se vědomost soudu vztahuje.“ (Hora, V. Československé civilní právo procesní. I. – III. díl, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 311). Naproti tomu „nahodilé vědomosti soudcovy z oboru jemu cizího nejsou skutečnostmi obecně známými“ (rozhodnutí NS ČSR ze dne 7. 7. 1925, sp. zn. Zm II 234/25, pramen Vážný 2044/1925 tr.).

[38] Stěžovatel v napadeném správním rozhodnutí dospěl k závěru, že existence výhodnější cenové nabídky Českého Telecomu je obecně známou skutečností. V této souvislosti však lze dát za pravdu krajskému soudu, že se jedná o značně specifickou informaci, která může být, či je, známa pouze úzké skupině osob. Tato informace byla mj. zpochybňována již v průběhu správního řízení a bylo tedy třeba, aby stěžovatel konkrétně osvětlil, z čeho usuzuje na obecnou známost této informace.

[39] Stejně tak nepovažuje kasační soud za dostatečný podklad pro rozhodnutí stěžovatele ani vyjádření osoby zúčastněné na řízení, na která odkazoval v kasační stížnosti. Tato pro své tvrzení o existenci cenově výhodnější nabídky totiž nenabídla žádný důkaz. Z jakého důvodu stěžovatel upřednostnil nepodložené tvrzení osoby zúčastněné na řízení před také nepodloženým tvrzením žalobce, není vůbec jasné.

[40] Nejvyšší správní soud proto shledává nedostatečným obecný poukaz stěžovatele, resp. Úřadu, na „*podklady dodané žalovanému*“, z nichž by tato informace měla údajně vyplývat. Jestliže žalobce zpochybňoval existenci výhodnější cenové nabídky, rozhodně nebylo možné jeho námitky vypořádat toliko obecným poukazem na „*dodané podklady*“, aniž by stěžovatel osvětlil, z jakých konkrétních důkazů plynou jeho závěry. Stěžovatel tedy ke svému závěru, že Český Telecom nabízel propojení sítí žalobce a osoby na řízení zúčastněné za výrazně nižší cenu než 6,50 Kč za minutu, zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů a nemůže ani obstát dodatečné zdůvodnění napadeného rozhodnutí provedené stěžovatelem v kasační stížnosti, v němž teprve na konkrétní listiny odkazuje, proto ani neměl krajský soud důvod se obsahem těchto listin zabývat.

IV. B.

Posouzení povahy Smlouvy o propojení a aplikace pravidla de minimis

[41] Další kasační námitkou stěžovatel brojil proti závěru, že dohoda ve Smlouvě o propojení je dohodou vertikální. Ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, když v tomto směru lze plně odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 7 Afs 125/2013 - 44, v němž soud vycházel ze skutečnosti, že posouzením povahy obdobné dohody se zabýval již v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 Afs 59/2011 - 644, přičemž dospěl k následujícím závěrům: „*Kasační soud nemá žádné pochybnosti o tom, že na stěžovatelem vymezeném relevantním trhu jsou v obecné rovině účastníci Smlouvy vzájemnými konkurenty, neboť se nacházejí na téže úrovni trhu, kde nabízí zastupitelné služby stejnému okruhu zákazníků, tj. bojují o stejný okruh potenciálních zákazníků. Shoduje se však s krajským soudem v tom, že pro posouzení charakteru určité dohody není podstatné obecné postavení účastníků této dohody na relevantním trhu, ale konkrétní postavení účastníků, v němž se pro účely dané dohody nacházejí. I když ustanovení § 5 zákona o hospodářské soutěži výslovně nevyžaduje, aby strany dohody působily na odlišné úrovni trhu právě pro účely dané dohody, vychází takový výklad z komunitární definice, tj. nařízení Komise ES ze dne 22. 12. 1999 č. 2790/1999, jakož i z vyhlášky Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 198/2001 Sb., účinné do 1. 10. 2005. Podle ustanovení § 1 uvedené vyhlášky se zákaz podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže nevztahuje na dohody splňující podmínky stanovené v této vyhlášce, které jsou uzavírány mezi dvěma nebo více soutěžiteli působícími pro účely dohody na různých úrovních výroby nebo distribučního řetězce a které se týkají podmínek, za nichž strany dohody mohou nakupovat, prodávat nebo*

pokračování

dále prodávat určité zboží (dále jen „vertikální dohody“). V projednávané věci posuzoval kasační soud postavení účastníků Smlouvy pro účely této dohody, a to na trhu provozování telekomunikačních sítí, tedy trhu jak byl vymezen žalovaným, neboť takto koncipoval žalobní námítku žalobce. K tomu, aby spojení převážné hovoru mezi zákazníkem jednoho účastníka a zákazníkem druhého účastníka bylo vůbec zrealizováno, tj. aby byl naplněn účel Smlouvy, museli si do tohoto momentu konkurující si soutěžitelé propojení sítí navzájem zprostředkovat. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že účastníci Smlouvy byli okolnostmi a právním řádem donuceni spolupracovat. Právě skutečnost, že jeden z účastníků Smlouvy se podle okolností stával sloupy stěžovatele „převodním můstkem“ k zajištění hovoru, tj. zabezpečoval transfer služby ke konečnému zákazníkovi, umožňuje postavení účastníků pro účely Smlouvy hodnotit jako vertikální, které se podobá dodavatelsko-distribučnímu vztahu. Jinými slovy pokud se chtěl zákazník jednoho účastníka Smlouvy spojit se zákazníkem druhého účastníka, musel účastník volajícího zákazníka zaplatit druhému účastníku Smlouvy předem dohodnutou cenu za transfer hovoru ke konečnému adresátu. Ukončit hlasové volání mohl pouze ten účastník Smlouvy, v jehož síti se volané číslo nacházelo. Bez tohoto úplatného transferu by ke zprostředkování hovoru mezi zákazníky obou účastníků vůbec nedošlo a nelze tedy dospět k závěru, že v případě uzavřené Smlouvy jsou účastníci v přímém soutěžním vztahu. Důvody, které dle stěžovatele vedly k uzavření Smlouvy (nutnost spolupráce daná okolnostmi a právní úpravou), nemohou samy o sobě konkrétní postavení účastníků pro účely Smlouvy negovat. Služby poskytované účastníky Smlouvy lze vzhledem k jejich vzájemnosti označit za reciproční. Kasační soud proto námitce dovolávající se horizontálního charakteru Smlouvy nepřisvědčil.“

[42] V nyní posuzované věci také neshledal Nejvyšší správní soud žádný důvod se od tohoto hodnocení odchýlit. V citovaném rozsudku bylo reagováno na všechny argumenty stěžovatele, které i v nyní posuzované věci předkládá ve prospěch závěru, že dohoda obsažená ve Smlouvě o propojení je dohodou horizontální.

[43] Na právním názoru kasačního soudu, že pro posouzení charakteru dohody obsažené ve Smlouvě o propojení je rozhodující konkrétní (nikoli obecné) postavení soutěžitelů, nemůže nic změnit ani to, že v odborné literatuře byl vysloven opačný právní názor (konkrétně stěžovatel cituje Jiřího Kindla, který se k této problematice vyjádřil v časopise *Právní rozhledy* a v publikaci Munková, J., Kindl, J. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 90-91). Kromě toho, že se soud s tímto právním názorem z výše uvedených důvodů neztotožňuje, je nutno poukázat na skutečnost, že literatura rozhodně není v této otázce jednotná (srov. Petr, M. a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 182-183, nebo Raus, D., Neruda, R. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář a související české a komunitární předpisy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Linde, 2006, s. 122).

[44] Lze proto uzavřít, že krajský soud správně hodnotil dohodu ve Smlouvě o propojení jako dohodu vertikální a v souladu s tím taktéž správně posoudil i aplikaci pravidla *de minimis*, neboť se jedná o dohodu vertikální, jejíž účastníci disponují na relevantním trhu podílem nižším než 10 %. Podle ust. § 6 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže se totiž zákaz dohod ve smyslu § 3 odst. 1 nevztahuje na a) horizontální dohodu, nepřesahuje-li společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu 5 %, b) vertikální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody nepřesahuje 10 %.

V.

Závěr a náklady řízení

[45] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud v dané věci nepochybil, pokud rozhodnutí stěžovatele zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Kasační stížnost stěžovatele tedy byla shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[46] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl dle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[47] Nejvyšší správní soud konstatuje, že výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení před soudem úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení spočívající v odměně za jeden úkon právní služby, tj. vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě ust. § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 3100 Kč. Dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k odměně za každý úkon přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů, celkem se tedy jedná o částku 3400 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů byla dále navýšena o částku ve výši 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty. Celková výše přiznaných nákladů činí 4114 Kč.

[48] Osobě zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud náklady řízení nepřiznal, neboť osoba zúčastněná na řízení má v souladu s ust. § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které by jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil; případně ji soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z uvedených situací, v souvislosti s níž by osobě zúčastněné na řízení vznikly náklady, nenastala.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. června 2014

JUDr. Lenka Matyášová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Anna Čubernová